

És la cultura, imbècil!

Amb el Pla Estratègic Cultural Valencià, la Generalitat llança la cultura com un dels eixos de renovació del model productiu valencià. L'ambició objectiu és contribuir en un 7% a l'augment de la productivitat global del país.

Reportatge de Xavier Aliaga

Amb aquella famosa frase de Bill Clinton, “És l'economia, imbècil”, es definia la clau de volta del seu triomf electoral sobre George Bush pare, basat en la crisi econòmica que patien els Estats Units en la segona meitat de la dècada dels anys 90. I remarcar el paper central de l'economia és el que ha fet la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport de la Generalitat Valenciana amb la presentació dijous passat del Pla Estratègic Cultural Valencià 2016-2020, un document que porta el segell del Departament d'Economia Aplicada a la Cultura (Econcult) de la Universitat de València que lidera Pau Rausell.

El pla, batejat “Fes cultura”, s'ha elaborat amb la participació dels agents culturals sobre la base programàtica de l'Acord del Botànic que segellà el Govern de PSPV-PSOE i Compromís amb el suport extern de Podem. Aquest paquet de mesures, que pretén superar la devastació produïda en les indústries culturals per la crisi i les retallades i la política basada en l'ocurrència puntual i el clientelisme del PP, contempla vectors com ara la territorialització de la cultura (molt centrada al cap i casal), la democratització de l'accés als fets culturals, la

internacionalització o la cooperació institucional. Hi ha una cara humanística de tot plegat, com ara amb la iniciativa de “butaca solidària”, amb la qual es vol garantir l'accés als espectacles de persones amb risc d'exclusió social. Però el document és especialment emfàtic en els aspectes econòmics. En paraules del conseller, Vicent Marzà, es tracta de veure els diners reservats per a matèria cultural “com una inversió i no com una despesa”. Fet i fet, a les més de 300 persones que han participat en la confecció del document, telemàticament o presencial, se'ls plantejava no sols que marcaren les preferències a l'hora de la inversió. També se'ls demanava que distribuïren els recursos econòmics disponibles en funció d'aquestes prioritats. Durant la presentació, Rausell destacà la “disposició elevada” dels agents a participar en la redacció del document, però per sobre de tot “la coherència i la robustesa tècnica dels resultats obtinguts”.

“Es tracta de canviar, d'una vegada per totes, la mirada que es fa a la cultura. És un mitjà per satisfer les nostres necessitats i una eina de cohesió social però també un valor per canviar el model productiu i el teixit econòmic”, exposà Marzà. “La productivitat no és baixada de salaris, precarietat

MODERNITAT. La presentació del Pla Estratègic es féu dempeus i amb micròfon sense fils, a l'estil de les presentacions de novetats o resultats econòmics de Facebook o Apple. En la imatge, el conseller Vicent Marzà en un moment de l'acte.

Pla Estratègic Cultural Valencià

2016-2020

i desigualtat. Productivitat és millorar les condicions de treball i fer-ho a través de la cultura, la creativitat i la cohesió social", reblà.

La xifra que exemplifica aquest pas endavant és el 7% d'augment sobre el global de la productivitat de l'economia que s'estima hauria de suposar l'activitat cultural. Assolir aquell objectiu necessita, lògicament, una empenta de l'administració: "Fes cultura" preveu que el pressupost destinat a cultura per la Generalitat arribe entre 2019-2020 a l'1%, més de 500 milions d'euros en quatre anys. La implicació privada, tanmateix, és imprescindible. A banda d'un pla de mecenatge, apuntat al document i que encara està a les beceroles, també seria necessari recuperar el nivell de 2008 pel que fa a la despesa de les famílies en béns i serveis culturals, un increment de 200 milions d'euros.

A banda d'això, si s'aconseguira a través de mesures com el Pla de Foment de la Lectura arribar a la mitjana espanyola (cosa que suposa incorporar 200.000 lectors), el sector del llibre valencià assoliria el 7,5% del VAB (Valor Afegit Brut) estatal. Pel que fa a la producció audiovisual, el document preveu una recuperació del sector fins a arribar al 5% de la producció estatal. La manera de fer-ho seria centrant-se "en aquelles produccions en què la indústria valenciana mostra algun avantatge competitiu", en referència a l'animació i els documentals. En el document no es fa referència a la recuperació de la radiotelevisió pública, considerada pel sector com un motor irrenunciable.

El pla també contempla una ambiciosa eclòsió del consum de productes i contenidors culturals: passar dels 4,8 milions de visitants als museus valencians als 6 milions. O assolir els 2 milions d'espectadors teatrals anuals (amb l'empenta d'una oficina de desenvolupament d'audiències, per tractar de trobar nous públics) i 2,5 d'espectacles de música en viu, cosa

que suposaria passar dels 4.900 concerts actuals als 10.000.

Activitat cultural que es pretén revifar potenciant la innovació i la internacionalització de la mà de l'Agència Valenciana de Turisme, l'Institut Valencià de la Competitivitat Empresarial (IVACE) i organismes com l'Institut Cervantes i l'Institut Ramon Llull, entitat, per cert, en la qual encara no s'ha integrat l'administració valenciana. El pla també parla d'aconseguir una "major eficiència entre l'entramat de béns patrimonials valencians i les estratègies turístiques i comercials" i fa al·lusió

a la cooperació entre els sectors públic i privat, la millora de la competitivitat empresarial i d'aspectes com la promoció i la comunicació.

Aquesta fase suposadament expansiva tindria un reflex pel que fa a la creació d'ocupació: els autors del pla estimen que es poden crear entre 8.000 i 9.000 nous llocs de treball fins a arribar a les 60.000 persones ocupades en sectors culturals i creatius. Més empreses i amb una ràtio de treballadors més gran. Objectius definits, amb xifres. I, per tant, avaluable. •

Valencians sense ADN
Relats dels orígens
Ferran Garcia-Oliver
PREMI OCTUBRE D'ASSAIG - JOAN FUSTER - 2015
314 edicions

VALENCIANS SENSE ADN
de FERRAN GARCIA-OLIVER
PREMI OCTUBRE D'ASSAIG 2015

NOVETATS 314
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter
Visita la nostra botiga virtual
en www.tresiquatre.com